

SPRAWOZDANIE

z realizacji

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016**

za 2013 r.

Elk, 18 lutego 2014 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr VII/46/2011 Rady Gminy Ełk z dnia 25 stycznia 2011 r. planowany jest do realizacji w latach 2011-2016.

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Koordynator Programu raz w roku składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji *Gminnego Programu* i działań Zespołu Interdyscyplinarnego.

Opracowanie i realizacja *Gminnego Programu* ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc; zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych; profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą; prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy; dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem; propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy Sądu, policjanci, wychowawcy, nauczyciele, terapeuci, socjoterapeuci, kuratorzy, pracownicy służby zdrowia, duchowni).
5. Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi).
6. Społeczeństwo.

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Urząd Gminy Ełk;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- świetlice wiejskie;
- szkoły, przedszkola;
- Komenda Powiatowa Policji w Ełku;
- Centrum Kultury Gminy Ełk;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna;
- służba zdrowia;
- sąd, prokuratura;
- organizacje pozarządowe;
- parafie znajdujące się na terenie gminy Ełk;
- Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Ełku;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku.

Monitorowaniem realizacji *Gminnego Programu* oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się **Koordynator Gminnego Programu** - Gminny Ośrodek

Pomocy Społecznej w Ełku.

Niniejsze opracowanie przygotowano w oparciu o informacje uzyskane od podmiotów współrealizujących Gminny Program i działających w Zespole Interdyscyplinarnym, którzy dzięki podejmowanym inicjatywom realizują działania wynikające z *Gminnego Programu* i mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Systematyczna ewaluacja Gminnego Programu stanowi podstawę do jego doskonalenia, a co za tym idzie, wprowadzenia ewentualnych korekt, nowych rozwiązań wynikających z dynamiki zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz doświadczeń podmiotów realizujących Program.

I. Realizowane cele w ramach Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zakłada osiągnięcie następującego celu głównego: **zdynamizowanie skutecznych działań na rzecz współpracy pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną w zakresie zbudowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.**

Cel główny jest realizowany poprzez cele operacyjne:

1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności gminy Ełk w zakresie reagowania na przemoc.
2. Skoordynowanie działań lokalnych podmiotów.
3. Zwiększenie pomocy terapeutycznej osobom dotkniętym przemocą.

Realizacja celów Gminnego Programu zakłada:

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
2. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy.
3. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
4. Utworzenie punktów informacyjnych.
5. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy.
6. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
7. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie.
8. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
9. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

II. Realizacja zadań

I Cel operacyjny: podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności gminy Ełk w zakresie reagowania na przemoc realizowany był poprzez następujące cele szczegółowe: zwiększenie dostępności, skuteczności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy; zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Ełk; wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego; wypracowanie ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami oraz osobami działającymi na rzecz profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy; zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej mieszkańcom gminy Ełk.

Lp.	Zadanie	Działania realizowane w roku 2013
Cel I		
Zwiększenie dostępności, skuteczności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy		
1.	Przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 8 pracowników Domu Św. Faustyny wzięło udział w szkoleniu „Zaburzenia wieku rozwojowego: depresja, stany depresyjne, choroba dwubiegunowa, zaburzenia zachowania, stany dysocjacyjne”, ➤ 2 pracowników Domu Św. Faustyny wzięło udział w szkoleniu „Formy pracy z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych, sposoby rozwiązywania sytuacji trudnych...”, ➤ 15 pracowników Domu Św. Faustyny wzięło udział w szkoleniu „FASD – diagnostyka, dalsze postępowanie i wsparcie”, ➤ Szkoła Podstawowa w Rękusach zorganizowała porady pedagoga szkolnego dla rodziców uczniów szkoły (liczba przeszkolonych rodziców – 50 osób) ➤ Dyrektor Szkoły Podstawowej w Rękusach brał udział w spotkaniach ZI i pracach Komisji Interdyscyplinarnej, ➤ 17 nauczycieli Szkoły Podstawowej w Rękusach wzięło udział w szkoleniach m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - „Obowiązki nauczycieli w zakresie stosowania procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży, - „Doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym dotyczących rozwiązywania konfliktów szkolnych, radzenia sobie z trudnymi zachowaniami uczniów, prowadzenia mediacji, budowania właściwych relacji pomiędzy uczniem – nauczycielem i rodzicem, ➤ 61 osób z Gimnazjum w Nowej Wsi Eł. zostało przeszkolonych z zakresu profilaktyki nt.: <ul style="list-style-type: none"> - „Cyberprzemocy – przeciwdziałanie i zwalczanie cyberprzemocy na Warmii i Mazurach” (22 osoby), - Warsztaty nt. mediacji z Polskiego Centrum Mediacji (22 osoby), - Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie (1 osoba), - Mediacje szkolne (6 osób) ➤ Gimnazjum w Nowej Wsi Eł. zorganizowało szkolenia dla rodziców uczniów (w każdym spotkaniu wzięło udział około 60 osób) nt.: <ul style="list-style-type: none"> - „Cyberprzemoc”, - „Mediacje – spotkania indywidualne i grupowe, - Procedura Niebieskiej Karty, ➤ Nauczyciele zajmujący się profilaktyką Gimnazjum w Nowej Wsi Eł. wzięli udział w szkoleniach: <ul style="list-style-type: none"> - Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie (22 osoby), - Praca z uczniem trudnym, sprawiającym problemy wychowawcze i jego rodzicami – socjotechniki (22 osoby), - Praca w Zespole Interdyscyplinarnym i szkolenia w PP-P w Ełku (1 osoba), - Szkolenia w PP-P w Ełku (5 osób), ➤ Prelekcja na temat przemocy w rodzinie wygłoszona na spotkaniu członków ZI w dniu 20.02.2013 r. przez Prokurator Prokuratury Rejonowej w Ełku - Panią Izabelę Fiszer, ➤ Jedna osoba z Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Nowej Wsi Ełkiej wzięła udział w szkoleniu „Procedura Niebieskiej Karty”, ➤ Jedna osoba ze Szkoły Podstawowej w Mrozach Wielkich wzięła udział w szkoleniu Zespołu Interdyscyplinarnego – Praca ze sprawcą i ofiarą w ujęciu interdyscyplinarnym, ➤ GOPS w Ełku zorganizował szkolenie dla 26 przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego pt. „Warsztaty pracy indywidualnej i grupowej z osobami uwikłanymi w Przemoc” Skuteczna praca członków ZI i GR ➤ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ełku zorganizowała dla 43 osób szkolenia nt.: <ul style="list-style-type: none"> - Komputer, Internet. Dobrodziejstwo czy zagrożenie, - Prowadzenie efektywnej interwencji w przypadku podejrzenia

		<p>przemocy domowej wobec ucznia oraz wdrożenie procedury „Niebieska Karta” w oświacie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praca terapeutyczna z osobą doświadczającą przemocy, - Seminarium „Stop przemocy”, - Klub Nauczyciela, - Grupa Wsparcia dla Pedagogów. <p>- 15 osób wzięło udział w szkoleniu „Radzenie sobie z agresją i złością dzieci,</p> <p>- 9 osób wzięło udział w szkoleniu PP-P w Ełku „Tato, gdzie jesteś? Kochaj mnie mamo, kochaj mnie tato”,</p> <p>- 8 osób wzięło udział w szkoleniu „Słowa mają moc”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 58 osób z ZSS Woszczele wzięło udział w szkoleniach. ➤ GOPS w Ełku wziął udział w obchodach: „Tydzień pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem” w dniach 25.02 - 02.03.2013r.
2.	<p>Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjum.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Centrum Kultury Gminy Ełk z siedzibą w Stradunach zorganizowało szereg imprez lokalnych m.in. festyn „Moje Straduny”, „Dożynki Gminy Ełk”, ➤ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ełku zorganizowała zajęcia edukacyjne dla 490 osób m.in. na temat: <ul style="list-style-type: none"> - Sposoby rozwiązywania konfliktów, - Jak zażegnać konflikt klasowy, - Jak radzić sobie w sytuacji konfliktu klasowego, Ponadto, PP-P w Ełku realizowała projekt kształtujący postawy tolerancji pt tacysami@jakmy.pl. Poradnia zorganizowała również szereg imprez lokalnych takich jak: <ul style="list-style-type: none"> - „Ferie z poradnią” - Ełcki Dzień Uśmiechu, - kampania „Biała Wstążka” i inne. ➤ Świetlica wiejska w Siedliskach wraz ze społecznością lokalną zorganizowała festyn integracyjny „Wioska pełna wrażeń” ➤ Dom Św. Faustyny w Ełku zorganizował 54 zajęcia profilaktyczne dla swoich wychowanków prowadzone przez psychologa lub pedagoga placówki (liczba dzieci objętych edukacją i profilaktyką - 42 osoby), ➤ Dom Św. Faustyny zorganizował również zajęcia indywidualne z pedagogiem lub psychologiem placówki (liczba zrealizowanych zajęć edukacyjnych i profilaktycznych - 412 zajęć, liczba dzieci objętych edukacją i profilaktyką - 55 osób), ➤ Dom Św. Faustyny zorganizował 5 imprez o charakterze profilaktycznym i edukacyjno- informacyjnym: wyjazd rekreacyjno - sportowy koleją wąskotorową do Sypitek, zorganizował kolonie w Pieckach, Dźwirzynie oraz Augustowie (42 osoby), ➤ Zespół Szkolno Przedszkolny w Nowej Wsi Ełckiej zorganizował zajęcia z profilaktyki uzależnień, zawierających treści związane z przeciwdziałaniem przemocy (liczba zrealizowanych zajęć edukacyjnych i profilaktycznych: 11 godzin, liczba dzieci objętych edukacją i profilaktyką (95 osób); ➤ Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich na bieżąco realizowała Program Wychowawczy i Profilaktyczny podczas godzin wychowawczych w kl I – II, IV - VI (13 zajęć), oraz zorganizowano zajęcia profilaktyczno-wychowawcze w świetlicy szkolnej, którymi objęto 70 dzieci, ➤ Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich zorganizowała 3 imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno – informacyjnym, opracowała materiały informacyjne (2 szt.) i zorganizowała 3 konferencje i spotkania edukacyjne, ➤ W Zespole Szkół Samorządowych w Stradunach zorganizowano spotkania funkcjonariusza KPP w Ełku z uczniami klas I Gimnazjum (25 uczniów) oraz Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu (cała społeczność uczniowska), ➤ Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach zorganizował dla całej

		<p>społeczności uczniowskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkurs plastyczny na plakat promujący bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie, - konkurs na rymowaną, wiersz lub hasło o bezpieczeństwie w Internecie, - konkursy w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, - Międzypowiatowy Konkurs na Prezentację Multimedialną „Bezpieczny Uczeń w Bezpiecznej Szkole”, <ul style="list-style-type: none"> ➤ W Szkole Podstawowej w Rękusach zorganizowano 5 zajęć o tematyce edukacyjnej (liczba dzieci objętych edukacją i profilaktyką – 75), ➤ Szkoła Podstawowa w Rękusach zorganizowała 4 imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno – informacyjnym oraz 4 konferencje i spotkania edukacyjne, ➤ Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi Eł. prowadził zajęcia profilaktyczne z terapeutą (11 zorganizowanych zajęć, 95 dzieci objętych edukacją i profilaktyką), ➤ Zespół Szkolno – Przedszkolny przeprowadził spotkanie (pogadankę) z funkcjonariuszem KPP w Ełku nt.: „Jakie są konsekwencje agresywnych zachowań” , ➤ Gimnazjum w Nowej Wsi Eł. zorganizowało 5 spotkań z profilaktykiem ds. uzależnień oraz zajęcia nt.: Mediacje efektywnym sposobem przeciwdziałania przemocy (liczba zrealizowanych zajęć – 20 godzin, liczba dzieci objęta profilaktyką 151), ➤ Gimnazjum w Nowej Wsi Eł. zorganizowało szereg imprez lokalnych w których wzięło udział 507 osób m.in. turnieje piłki nożnej, spływ kajakowy turniej tenisa stołowego, wyjazd na basen i narty itp. ➤ 224 uczniów ZSS Woszczele wzięło udział w zajęciach edukacyjnych o charakterze profilaktycznym,
3.	<p>Realizacja działań w zakresie profilaktyki i edukacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Centrum Kultury Gminy Ełk z siedzibą w Stradunach zorganizowało szereg imprez lokalnych m.in. festyn „Moje Straduny”, „Dożynki Gminy Ełk”, ➤ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ełku zorganizowała zajęcia edukacyjne dla 490 osób m.in. <ul style="list-style-type: none"> - Sposoby rozwiązywania konfliktów, - Jak zażegnać konflikt klasowy, - Jak radzić sobie w sytuacji konfliktu klasowego, Ponadto PP-P w Ełku realizowała projekt kształtujący postawy tolerancji pt tacydami@jakmy.pl. Poradnia zorganizowała również szereg imprez lokalnych takich jak: <ul style="list-style-type: none"> - „Ferie z poradnią” - Ełcki Dzień Uśmiechu, - Kampania „Biała Wstążka” i inne. ➤ PP-P w Ełku podjęło 5 inicjatyw m.in. <ul style="list-style-type: none"> - Kampania „Biała Wstążka”, - Dzień Bezpiecznego Internetu itp. ➤ Dom Św. Faustyny zorganizował 5 imprez o charakterze profilaktycznym i edukacyjno- informacyjnym: wyjazd rekreacyjno-sportowy koleją wąskotorową do Sypitek, zorganizował kolonie w Pieckach, Dźwirzynie oraz Augustowie (42 osoby), ➤ Domu Św. Faustyny w Ełku zorganizował 54 zajęcia profilaktyczne dla wychowanków prowadzone przez psychologa lub pedagoga placówki (liczba zrealizowanych zajęć edukacyjnych i profilaktycznych: (liczba dzieci objętych edukacją i profilaktyką- 42 osoby), ➤ Domu Św. Faustyny w Ełku zorganizował dla wychowanków 412 zajęć indywidualnych z pedagogiem lub psychologiem placówki (liczba dzieci objętych edukacją i profilaktyką- 55 osób), ➤ Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich na bieżąco realizowała

		<p>Program Wychowawczy i Profilaktyczny podczas godzin wychowawczych w kl I – II, IV - VI (13 zajęć), oraz organizowano zajęcia profilaktyczno-wychowawcze na świetlicy szkolnej, którymi objęto 70 dzieci),</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich zorganizowała 3 imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno – informacyjnym, opracowała 2 materiały informacyjne i zorganizowała 3 konferencje i spotkania edukacyjne, ➤ Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach zorganizował spotkanie funkcjonariusza KPP w Ełku z uczniami klas I Gimnazjum (25 uczniów) oraz Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu (cała społeczność uczniowska), ➤ Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach zorganizował dla całej społeczności uczniowskiej: <ul style="list-style-type: none"> - konkurs plastyczny na plakat promujący bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie, - konkurs na rymowaną, wiersz lub hasło o bezpieczeństwie w Internecie, - konkursy w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, - Międzypowiatowy Konkurs na Prezentację Multimedialną „bezpieczny Uczeń w Bezpiecznej szkole”, ➤ Gimnazjum w Nowej Wsi Eł. pojęła następujące inicjatywy: <ul style="list-style-type: none"> - Gmina Ełk skutecznie przeciw przemocy, - Współpraca z sądem ds. nieletnich, policją, PPP, PCPR, gminą, Szkolne Koło Caritas, ➤ 224 uczniów ZSS Woszczelce wzięło udział w zajęciach edukacyjnych o charakterze profilaktycznym,
<p>Cel II Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Ełk</p>		
1.	<p>Podnoszenie poziomu wiedzy osób zajmujących się problematyką przemocy na terenie gminy Ełk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 26 przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego wzięło udział w szkoleniu zorganizowanym przez GOPS pt. „Warsztaty pracy indywidualnej i grupowej z osobami uwikłanymi w Przemoc” Skuteczna praca członków ZI i GR, ➤ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ełku zorganizowała dla 43 osób szkolenia nt: <ul style="list-style-type: none"> -Komputer. Internet. Dobrodziejstwo czy zagrożenie, -Prowadzenie efektywnej interwencji w przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec ucznia oraz wdrożenie procedury „Niebieska Karta” w oświacie, - Praca terapeutyczna z osobą doświadczającą przemocy, -Seminarium „Stop przemocy”, -Klub Nauczyciela, -Grupa Wsparcia dla Pedagogów, ➤ 4 osoby z ZSS w Woszczelach wzięło udział w szkoleniach zwiększających ich kompetencje.
<p>Cel III Wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego</p>		
1.	<p>Współpraca z lokalnymi mediami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cyklicznie zamieszczano informacje na stronie internetowej, w lokalnej prasie oraz radiu między innymi na temat działań podejmowanych w Gminie Ełk dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2.	<p>Upowszechnienie materiałów informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ systematycznie dystrybuowano ulotki i broszury informacyjne Gminnego Programu i punktów informacyjnych, ➤ kontynuowano współpracę z punktami informacyjnymi w Gminie Ełk (26 punktów) mieszczących się w podmiotach/instytucjach realizujących Gminny Program.

II Cel operacyjny: skoordynowanie działań lokalnych podmiotów realizowany był poprzez następujący cel szczegółowy: wypracowanie ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami oraz osobami działającymi na rzecz profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Lp.	Zadanie	Działania realizowane w roku 2013
Cel I		
Wypracowanie ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami oraz osobami działającymi na rzecz profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy		
1.	Zorganizowanie konferencji otwierającej i podsumowującej program i zawarcie porozumień z instytucjami współpracującymi na rzecz przeciwdziałania przemocy.	➤ na mocy zawartego porozumienia kontynuowano współpracę z podmiotami działającymi w Zespole Interdyscyplinarnym,
2.	Zorganizowanie cyklicznych spotkań z instytucjami współpracującymi na rzecz przeciwdziałania przemocy.	➤ organizowano systematycznie, nie rzadziej, niż co 3 miesiące spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego służące wymianie doświadczeń, opinii i wiedzy. Zorganizowano 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, które odbywały się zgodnie z ustalonym harmonogramem. Średnio w spotkaniu brało udział: 20 osób,
3.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowano systematycznie, nie rzadziej, niż co 3 miesiące spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego (6 spotkań). ➤ wdrażano procedury postępowania w sytuacji przemocy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury Niebieskiej Karty z dnia 13 września 2011r., ➤ systematycznie kierowano do specjalistów (psycholog, socjoterapeuta), w tym do Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz Osób Doznających Przemocy działającego w Klubie Integracji Społecznej przy GOPS w Ełku, finansowanego ze środków GKRPA w Ełku, ➤ organizowano systematycznie spotkania grup roboczych (Zespołów Interwencji Kryzysowej), odbyło się 15 spotkań, ➤ kierowano do specjalistów działających na terenie gminy Ełk 3 skierowania – Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi Ełckiej, 1 skierowanie – Gimnazjum w Nowej Wsi Eł., 1 skierowanie - Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich, 18 – Dom Św. Faustyny „Pomocna Dłoń” w Ełku, 4 skierowania PP-P w Ełku, 9 skierowań ZSS Woszczele, ➤ Zespół Interdyscyplinarny, w ramach prowadzonych procedur „Niebieskich Kart. najczęściej kierował do psychologa, pedagoga, psychiatry, terapeuty i socjoterapeuty do takich instytucji jak: poradnia leczenia uzależnienia, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, punkt konsultacyjny w KIS przy GOPS w Ełku.

III Cel operacyjny: zwiększenie pomocy terapeutycznej osobom dotkniętym przemocą realizowany był poprzez następujący cel szczegółowy: zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej mieszkańcom gminy Elk.

Lp.	Zadanie	Działania realizowane w roku 2013
Cel I		
Zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej mieszkańcom gminy Elk		
1.	Diagnozowanie sytuacji dotyczącej problemów wynikających z przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W roku 2013 GOPS w Elku przeprowadził 26 wywiadów w rodzinach dotkniętych problemem przemocy. Wywiady były prowadzone w sytuacji wszczęcia procedury Niebieskiej Karty. W 2 przypadkach pracownik socjalny GOPS wszczął procedurę Niebieskiej Karty (cz. A), a także w dwóch przypadkach pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elku wszczął Procedurę NK (cz. A). ➤ Diagnoza prowadzona jest na bieżąco przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny GOPS w Elku oraz innych osób/instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy,
2.	Zapewnienie pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej osobom jej potrzebującym.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach prowadzonej działalności Klubu Integracji Społecznej prowadzono poradnictwo indywidualne przez specjalistów; psycholog (78 porad), prawnik (33 porady), doradztwo zawodowe (30 porad). Łącznie udzielono 141 porad. ➤ W ramach prowadzonej działalności Klubu Integracji Społecznej Konsultant Klubu prowadził Grupy wsparcia dla osób doznających przemocy (24 spotkania w roku, średnio 8 osób uczestniczących w spotkaniu), ➤ W ramach Klubu Integracji Społecznej udzielano pomocy w formie indywidualnych konsultacji przez konsultanta KIS, m.in. udzielono 10 porad prawnych oraz poradnictwo rodzinne (39). ➤ W ramach prowadzonego Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie udzielono 223 porady (70 socjoterapeuta, 114 psycholog, 39 psycholog pracujący z osobami wobec, których zachodzi podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie oraz doznają przemocy w rodzinie), Działalność punktu finansowana była z GKRPA. ➤ PP-P w Elku objęła pomocą psychologiczną 9 osób, zaś 34 rodziców wzięło udział w Grupach Wsparcia, porad i psychoterapii, ➤ w Ośrodku Interwencji Kryzysowej (OIK przy DPS w Nowej Wsi Elckiej) udzielono porad prawnych dla 6 osób, a także udzielono wsparcia dla 6 osób w formie nieodpłatnego pobytu), udzielono pomocy psychologiczno - terapeutycznej osobom dotkniętym problemem przemocy dla (6 osób).
3.	Utworzenie i usprawnienie świetlic środowiskowych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Z danych Urzędu Gminy w roku 2013 ogólne wydatki na doposażenie świetlic wyniosły 6137zł. (środki własne Gminy Elk), wydatkowano również 444 009zł. na utworzenie świetlic w Woszczelach i Ledze, które są w trakcie budowy (z tego 331506zł z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a pozostała kwota to środki własne), Łącznie we wszystkich świetlicach było zatrudnionych 11 osób, w tym: 2 osoby na umowę, 5 osób odbywało staż zawodowy oraz 4 osoby pracowały w ramach wolontariatu, W roku 2013 w zajęciach świetlicowych brało udział około 350 osób. ➤ Świetlica wiejska w Rożyńsku zorganizowała warsztaty profilaktyczno - edukacyjne (około 40 osób), ➤ Dom Św. Faustyny zorganizował 5 imprez o charakterze profilaktycznym i edukacyjno- informacyjnym: wyjazd rekreacyjno-sportowy koleją wąskotorową do Sypitek, zorganizował kolonie w Pieckach, Dźwirzynie oraz Augustowie (42 osoby),

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich zorganizowała 3 imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno – informacyjnym, opracowała materiały informacyjne (2szt.) i zorganizowała 3 konferencje i spotkania edukacyjne, ➤ Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach zorganizował dla całej społeczności uczniowskiej: <ul style="list-style-type: none"> - konkurs plastyczny na plakat promujący bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie, - konkurs na rymowanke, wiersz lub hasło o bezpieczeństwie w Internecie, - konkursy w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, - Międzypowiatowy Konkurs na Prezentację Multimedialną „bezpieczny Uczeń w Bezpiecznej Szkole”, ➤ Szkoła Podstawowa w Rękusach zorganizowała 4 imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno – informacyjnym oraz 4 konferencje i spotkania edukacyjne, ➤ Gimnazjum w Nowej Wsi Eł. zorganizowało szereg imprez lokalnych w których wzięło udział 507 osób m.in. turnieje piłki nożnej, sływ kajakowy turniej tenisa stołowego, wyjazd na basen i narty itp. ➤ Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi Ełckiej przeprowadził spotkanie (pogadankę) z funkcjonariuszem KPP w Ełku nt.: „Jakie są konsekwencje agresywnych zachowań” ,
4.	<p>Integracja osób dotkniętych problemem przemocy ze środowiskiem lokalnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracownicy socjalni (GOPS) systematycznie pracowali z osobami wobec, których zachodzi podejrzenie, że doznają przemocy, w ramach procedury „Niebieskiej Kary” prowadząc pracę socjalną z 39 rodzinami. ➤ Dom Św. Faustyny zorganizował 5 imprez o charakterze profilaktycznym i edukacyjno - informacyjnym: wyjazd rekreacyjno - sportowy koleją wąskotorową do Sypitek, zorganizował kolonie w Pieckach, Dźwirzynie oraz Augustowie (42 osoby), ➤ Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich zorganizowała 3 imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno – informacyjnym, opracowała materiały informacyjne (2 szt.) i zorganizowała 3 konferencje i spotkania edukacyjne, ➤ Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach zorganizował dla całej społeczności uczniowskiej: <ul style="list-style-type: none"> - konkurs plastyczny na plakat promujący bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie, - konkurs na rymowanke, wiersz lub hasło o bezpieczeństwie w Internecie, - konkursy w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, - Międzypowiatowy Konkurs na Prezentację Multimedialną „bezpieczny Uczeń w Bezpiecznej Szkole”, ➤ Szkoła Podstawowa w Rękusach zorganizowała 4 imprezy o charakterze profilaktycznym i edukacyjno – informacyjnym oraz 4 konferencje i spotkania edukacyjne, ➤ Gimnazjum w Nowej Wsi Eł. zorganizowało szereg imprez lokalnych w których wzięło udział 507 osób m.in. turnieje piłki nożnej, sływ kajakowy turniej tenisa stołowego, wyjazd na basen i narty itp. ➤ Zespół Szkolno – Przedszkolny przeprowadził spotkanie (pogadankę) z funkcjonariuszem KPP w Ełku nt.: „Jakie są konsekwencje agresywnych zachowań” , ➤ Gimnazjum w Nowej Wsi Eł. pojęło następujące inicjatywy: <ul style="list-style-type: none"> - Gmina Ełk skutecznie przeciw przemocy, - Współpraca z sądem ds. nieletnich, policją, PP-P, PCPR, gminą

➤ **Inne działania podejmowane przedsięwzięcia w zakresie przeciwdziałania przemocy:**

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Elku:

- Zestawienie bibliograficzne na temat przemocy w rodzinie,
- Polecanie książek i/lub czasopism na temat, studentom piszącym prace licencjackie lub magisterskie.

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi El.

- Udostępnianie uczniom i rodzicom ulotek i broszur informacyjnych.

Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach:

- Lekcje wychowawcze, pogadanki, spotkania z funkcjonariuszami KPP w Elku, zajęcia terapeutyczne, spotkania i rozmowy indywidualne z pedagogiem/psychologiem szkolnym dla całej społeczności uczniowskiej

III. Finansowanie

W roku 2013 na realizację działań *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie* wydatkowano kwotę: 14 357,87zł, środki własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku.

Na działalność **Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie** wydatkowano ze środków własnych gminy kwotę 10 890,00zł.

IV. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny w skład, którego wchodzi m.in. przedstawiciele pomocy społecznej, Policji, służby zdrowia, oświaty, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów społecznych, przedstawiciele poradni uzależnienia, poradni psychologiczno – pedagogicznej, Sądu oraz innych podmiotów i organizacji został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Elk 10 lutego 2010 r.

W styczniu 2011 roku Uchwałą Nr VII/46/2011 Rady Gminy Elk przyjęto *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016*.

W kwietniu 2011 r. Uchwałą Nr XII/76/2011 Rady Gminy Elk przyjęto tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

W czerwcu 2011 r. zawarto porozumienie o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym między poszczególnymi podmiotami. W roku 2012 dodatkowo zawarto kolejne dwa porozumienia z podmiotami służby zdrowia (NZOZ M.M. Sawicka w Stradunach oraz NZOZ „VITA” w Woszczelach).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku w związku z realizacją programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie w roku 2012 zawarł porozumienie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Elku.

W roku 2013 odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 15 posiedzeń grup roboczych (Zespołów Interwencji Kryzysowej), na których zajmowano

się sprawami związanymi z przemocą w rodzinie (głównie psychiczną, fizyczną i ekonomiczną). W spotkaniach grup roboczych średnio pracowało 5-6 przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, natomiast w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego brało udział średnio 20 osób.

W 2013 roku wszczęto 26 nowych procedur „Niebieskich Kart”. W ramach Interwencji Kryzysowej pracownicy socjalni udzielili pomocy 26 rodzinom (96 osób w tych rodzinach). Dodatkowo pracę prowadzono z 13 rodzinami, w których procedurę „Niebieskiej Karty” wszczęto w roku 2011 i 2012r. Skierowano 21 osób, wobec których zachodzi podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie, realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie. w Ełku.

Z informacji PCPR w Ełku wynika, że w programie wzięły udział 2 osoby, lecz go nie ukończyły.

W 2013 roku przeprowadzono dwa badania ankietowe wśród przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego. Badanie posłużyło dokonaniu analizy jakościowej i ilościowej realizacji *Gminnego Programu* oraz pracy członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Z analizy kwestionariuszy z przeprowadzonego drugiego badania (II półrocze 2013r.) wynika, że system przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowany na terenie gminy Ełk spełnia wymogi realiów społecznych (44% wskazało, że w średnim stopniu).

Natomiast, własne kompetencje do świadczenia pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie członkowie Zespołu ocenili na wysokim poziomie (dobre: 61%).

Na pytanie czy osoby/rodziny dotknięte problemem przemocy w rodzinie uzyskują pomoc? - 44% ankietowanych wskazało, że tak (44% - „raczej tak”, 50%).

Pracę Zespołu Interdyscyplinarnego, pracę w grupach roboczych (Zespoły Interwencji Kryzysowej) oraz działania podejmowane w ramach *Gminnego Programu* oceniono w stopniu dobrym i bardzo dobrym (odpowiednio 66% i 27% - ocena dobra).

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zgłosili potrzeby szkoleniowe m.in. o tematyce:

- praca ze sprawcą przemocy, osobą agresywną,
- dziecko, a przemoc,
- pomoc ofiarom przemocy.

V. Podsumowanie, uwagi, rekomendacje

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Ełk wzorem lat ubiegłych były realizowane na wszystkich niezbędnych poziomach.

Wypracowane kierunki działań podejmowane są zgodnie z harmonogramem realizacji *Gminnego Programu*. Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” wdrażano procedury i standardy działania Zespołu. Na terenie Gminy Ełk funkcjonują instytucje zapewniające wszechstronną pomoc rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Podejmowane są liczne działania profilaktyczno – edukacyjne oraz szkoleniowe, skierowane bezpośrednio do mieszkańców oraz do specjalistów udzielających pomocy i wsparcia.

Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, ze szczególnym uwzględnieniem osób najsłabszych, w tym dzieci i młodzieży.

Wnioski na dalsze lata realizacji *Gminnego Programu*:

1. Kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie Policją, GOPS, służbą zdrowia, oświatą, sądem, kuratelą oraz GKRPA.
2. Rozwijanie partnerskiej współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym Miasta Ełk.
3. Szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
4. Rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym.
5. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in. poprzez wykorzystanie pracy socjalnej oraz kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.
6. Wspieranie działalności świetlic w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
7. Udział w kampaniach promujących relacje międzyludzkie bez stosowania przemocy.

Wyjaśnienie zastosowanych skrótów:

DPS – dom pomocy społecznej

OIK – ośrodek interwencji kryzysowej

ZSS – zespół szkół samorządowych

SP – szkoła podstawowa

PP-P – poradnia psychologiczno-pedagogiczna

GOPS – gminny ośrodek pomocy społecznej

PCPR – powiatowe centrum pomocy rodzinie

PLU – poradnia leczenia uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu

NZOZ – niepubliczny zakład opieki zdrowotnej

GKRPA – gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych

Sporządziła:

Marzena Ratyńska

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ełku

Adam Ostrowski